

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/77833

GK 97

Sayı : 72079556-610- 114
Konu : Soru Önergesi (7/77833)

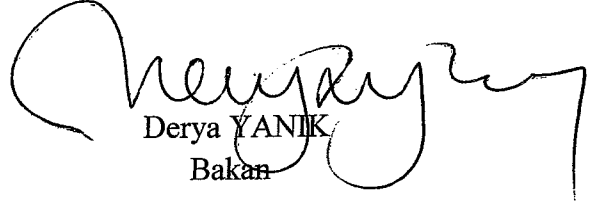
28/02...2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.02.2023 tarihli ve 1163489 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Özcan PURÇU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/77833 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

İzmir Milletvekili Sayın **Özcan PURÇU**'ya Ait 7/77833 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kapsayıcı, eşitlikçi, sürdürülebilir Türkiye için engelli bireylere yönelik hizmetlerimiz insan odaklı ve hak temelli politikalar doğrultusunda çeşitlendirilmekte ve geliştirilmektedir. Bu bağlamda, 2005 yılında kabul edilen 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun, temel politikamızı ortaya koyan bu anlayışımızın en önemli yansımasıdır.

Ulusal düzeyde etkili bir iş birliği ve koordinasyonu sağlamak, engelli bireylerin haklarının korunması ve güçlendirilmesine yönelik üst düzey çözüm önerileri ortaya koymak adına kurulan Engelli Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu (Kurul)'nun yapısı; 2021 yılında sivil toplum kuruluşlarının katılımını güçlendirecek şekilde Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yeniden düzenlenmiştir. Kurul'un ilk toplantısı 15 Kasım 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Engelli bireylere yönelik 2030 yılına kadar geliştirilecek yasal, kurumsal ve uygulamaya yönelik politikalara ve sunulacak hizmetlere yön vermesi amacıyla Engelsiz Vizyon Belgesi'nin eylem planları ile hayata geçirilmesi öngörülmüş olup ilk Engeli Hakları Ulusal Eylem Planı (2023-2025) 2 Aralık 2022 tarihinde açıklanmıştır.

Bunun yanı sıra eğitimden sağlığa, istihdamdan siyasal yaşama katılıma, adalete erişimden engelli bireylerin bağımsız yaşamlarını destekleyecek toplum temelli hizmetlerin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar başta olmak üzere engelli bireylerin ekonomik, sosyal ve kültürel hayata katılmalarına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bu çalışmaların engelli bireylerin yaşamlarında karşılık bulabilmesi için hak ve hizmetlere erişim açısından anahtar bir işleve sahip olan erişilebilirlik konusunda da önemli adımlar atılmıştır.

30 Temmuz 2006 tarihli ve 26244 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakıma Muhtaç Özürlülere Yönelik Resmî Kurum ve Kuruluşlar Bakım Merkezleri Yönetmeliğinin "Teftiş ve denetim" başlıklı 49 uncu maddesinde yer alan;

"(1) Merkezin işleyişinde karşılaşılan sorunları, bakım hizmetlerinin sunulmasında aksayan yönleri tespit etmek, çözüm yolları bulmak, sunulan hizmetin kalitesini artırmak ve hizmetlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunu tespit etmek amacıyla denetim yapılır.

(2) (Değişik: RG-31.7.2009-27305) Merkezde bakıma muhtaç özürlülere yönelik hizmetlerin denetimi Genel Müdürlük denetim elemanları veya il müdürlüğü tarafından yapılır.

(3) Merkezin denetimleri aşağıdaki esaslara göre yapılır.

a) (Değişik:RG-31/7/2009-27305) Merkez il müdürlüklerince yılda bir kez veya gerek duyulduğu zaman denetlenir. Denetleme sonucu tespit edilen hususlar il müdürlüğünce denetleme defterine yazılır. Denetleme esnasında defterin yazılmaması durumunda il müdürlüğü tarafından denetleme raporu gönderilir.

b) Merkez, Genel Müdürlük müfettişleri tarafından da denetlenir ve teftiş sonucu tespit edilen hususlar denetim defterine yazılır.

c) Merkez yetkilileri denetleyicilere denetim esnasında istendiği takdirde her türlü belgeyi sunmak ve göstermekle yükümlüdürler.

ç) Denetim sonucu tespit edilen aksaklıklar il müdürlüğünce yazılı olarak merkeze bildirilir. Merkez ayrıca bir süre verilmediyse bir ay içinde belirtilen aksaklıkları düzeltmek ve gidermek zorundadır.

d) (Değişik:RG-21/10/2010-27736) Verilen süre içinde aksaklıklarını gidermeyen merkez hakkında il müdürlüğünün teklifi ve valilik makamının onayı ile 51 inci ve 53 üncü maddelerde belirtilen işlemler uygulanır.” hükümleri kapsamında denetimler yapılmaktadır.

Bakanlığımız, engelli ve yaşlı bakım hizmetlerinde “bakım hizmetlerini geliştirme ve güçlendirme” politikası kapsamında; sistemli, nitelikli ve sürdürülebilir bakım hizmetinin sunulabilmesini sağlamak amacıyla 16 Aralık 2019 tarihinde Engelli ve Yaşlı Bakım Hizmetlerinde Kalitenin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönerge ile “Bakım Hizmetleri Kalite Standartları”nı belirlemiştir.

Bakım hizmeti sunan bakım kuruluşları, “Bakım Hizmetleri Kalite Standartları” kapsamında, değerlendirilerek bakım hizmet kalitesini artırmaya yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımız tarafından yürütülen hizmetler ile Türkiye’de görme engellilerin herkesle eşit hak ve olanaklara sahip olması, toplumla kaynaşması ve günlük yaşamlarını sürdürürken bağımsız ve özgür olabilecekleri koşullara sahip olabilmeleri hedeflenmektedir.

Bu kapsamda Bakanlıkça görme engelli bireylerin kimseye muhtaç olmadan toplum içinde bağımsız yaşayabilmeleri ve kendi ayakları üzerinde durabilmelerine destek olmak için İstanbul ve Ankara’da Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi açılmıştır.

İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi ile Yenimahalle Görme Engelliler Merkezi Müdürlüğünde 15 yaş ve üzerine yönelik 5-5,5 aylık dönemsel sürelerle karma eğitim ve rehabilitasyon hizmeti verilmektedir.

Merkezlerde görme engelliler mesleki açıdan da desteklenmektedir. Bu kapsamda, İstanbul’daki merkezde temel eğitim ve rehabilitasyon hizmetini başarıyla tamamlayan 3.256 görme engelli bireye belgeleri verilmiştir.

Ankara’daki rehabilitasyon merkezinde eğitim ve rehabilitasyon programına katılan kursiyerlerden 1.486 görme engelli birey, kuruluşun temel ve mesleki eğitimlerini başarıyla tamamlayarak belgelerini almaya hak kazanmıştır.

Aynı zamanda engelli bireylerimize yönelik gündüz hizmet veren 134 Aktif Yaşam Merkezlerimizde tüm engel gruplarına yönelik mesleki rehabilitasyonlarının sağlanması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Ülkemizde Ocak 2023 itibarıyla 1.289.434 kişinin engelli kimlik kartı bulunmaktadır. Engelli kimlik kartlarının tüm şehirlerde kullanılabilmesi için Türkiye Belediyeler Birliği ile alt yapının oluşturulması çalışmaları devam etmektedir.

Diğer taraftan, Ülkemizde engelli bireylere yatılı bakım hizmeti sunan 107 resmi engelli bakım merkezi bulunmaktadır. Bu merkezler de 2023 yılı Ocak ayı itibarıyla 7.384 engelli bireye yatılı bakım hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca, İzmir ilimizde 0-12 yaş aralığında 61 zihinsel engelli çocuğumuzun yatılı bakım hizmeti aldığı bir (1) adet resmi engelli bakım merkezi bulunmaktadır.

Engelli Bakım Rehabilitasyon Merkezi ve Engelli Yaşam Merkezleri için 2020 yılında 1.860.568.543,84TL, 2021 yılında 2.399.971.493,31TL, 2022 yılında 4.469.854.463,63TL bütçe kullanılmış olup 2023 yılı için 7.598.966.557,13TL bütçe ayrılmıştır.

Ulusal Engelli Veri Sisteminde kayıtlı ve hayatta olan engelli sayılarına ilişkin bilgiler, “Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni” Bakanlığımız internet sayfasında; engellilere ilişkin veriler ise Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) internet sayfasında yayımlanmaktadır.